Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (četrti senat)

z dne 15. aprila 2021 *

„Predhodno odločanje – Zaščita geografskih označb in označb porekla za kmetijske proizvode in živila – Uredba (EU) št. 1151/2012 – Člen 49(3), prvi pododstavek, in (4), drugi pododstavek – Člen 53(2), prvi odstavek – Sprememba specifikacije proizvoda – Kumarice iz Spreewalda (Nemčija) , Spreewälder Gurken (IGP)‘ – Spremembe, ki niso manjše – Postopek z ugovorom – Vložitev ugovora zoper zahtevek za spremembo – Pritožba zoper odločbo, s katero se je temu zahtevku ugodilo – Pojem ‚pravni interes‘“

V zadevi C-53/20,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Bundesgerichtshof (zvezno vrhovno sodišče, Nemčija) z odločbo z dne 19. decembra 2019, ki je na Sodišče prispela 3. februarja 2020, v postopku

Hengstenberg GmbH & Co. KG

proti

Spreewaldverein eV,

SODIŠČE (četrti senat),

v sestavi M. Vilaras, predsednik senata, N. Piçarra, D. Šváby, S. Rodin (poročevalec), sodniki, in K. Jürimäe, sodnica,

generalni pravobranilec: M. Campos Sánchez-Bordona,

sodni tajnik: A. Calot Escobar,

na podlagi pisnega postopka,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

– za Spreewaldverein eV D. Terheggen, Rechtsanwalt,

– za grško vlado E. Leftheriotou, A. Vasilopoulou in M. Tassopoulou, agentke,

– za francosko vlado A.-L. Desjonquères in C. Mosser, agentki,

– za avstrijsko vlado A. Posch, J. Schmoll in C. Drexel, agenti,

– za Evropsko komisijo M. Konstantinidis, B. Hofstötter in I. Naglis, agenti,

* Jezik postopka: nemščina.

na podlagi sklepa, sprejetega po opredelitvi generalnega pravobranilca, da bo v zadevi razsojeno brez sklepnih predlogov,

izreka naslednjo

Sodbo

1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 49(3), prvi pododstavek, in (4), drugi pododstavek, Uredbe (EU) št. 1151/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. novembra 2012 o shemah kakovosti kmetijskih proizvodov in živil (UL 2012, L 343, str. 1) v povezavi s členom 53(2), prvi pododstavek, te uredbe.

2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med družbo Hengstenberg GmbH & Co. KG in združenjem Spreewaldverein eV, ki združuje vse proizvajalce kumaric „Spreewälder Gurken (ZGO)“ (kumarice in Spreewalda, Nemčija), za katere je bila registrirana zaščitena geografska označba, glede zahtevka za spremembo specifikacije tega proizvoda, vloženega pri Deutsches Patent- und Markenamt (nemški urad za patente in znamke, Nemčija; v nadaljevanju: DPMA).

Pravni okvir

Pravo Unije

Uredba (EGS) št. 2081/92

3 Člen 7(3) Uredbe Sveta (EGS) št. 2081/92 z dne 14. julija 1992 o zaščiti geografskih označb in označb porekla za kmetijske proizvode in živila (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 3, zvezek 13, str. 4) je določal:

„Vsaka fizična ali pravna oseba s pravnim interesom lahko ugovarja predlagani registraciji s tem, da pošlje ustrezno utemeljeno izjavo pristojnim organom države članice, v kateri ima stalno bivališče ali sedež. Pristojni organ izvede potrebne ukrepe, da obravnava te pripombe ali ugovor v roku, ki se določi.“

Uredba (ES) št. 510/2006

4 Člen 7(2) Uredbe Sveta (ES) št. 510/2006 z dne 20. marca 2006 o zaščiti geografskih označb in označb porekla za kmetijske proizvode in živila (UL 2006, L 93, str. 12) je določal:

„Vsaka fizična ali pravna oseba z upravičenim interesom, ki ima sedež ali stalno prebivališče v eni od držav članic, razen v tisti državi članici, ki je zahtevala registracijo, ali v tretji državi lahko prav tako ugovarja načrtovani registraciji, tako da vloži ustrezno utemeljeno izjavo.

[…]“

Uredba št. 1151/2012

5 V uvodnih izjavah od 17 do 20 in 39 Uredbe št. 1151/2012 je navedeno:

„(17) Področje uporabe označb porekla in geografskih označb bi bilo treba omejiti na proizvode, pri katerih obstaja resnična povezava med značilnostmi proizvoda ali živila in geografskim poreklom. Vključitev le nekaterih vrst čokolade med slaščice v sedanji shemi je anomalija, ki bi jo bilo treba odpraviti.

(18) Posebni cilji v zvezi z zaščito označb porekla in geografskih označb so namenjeni zagotavljanju pravičnega plačila kmetom in proizvajalcem za kakovost in značilnosti določenega proizvoda ali njegovega načina proizvodnje ter zagotavljanju jasnih informacij o proizvodih s posebnimi značilnostmi, povezanimi z geografskim poreklom, da bi lahko potrošniki sprejemali bolj ozaveščene odločitve o nakupu.

(19) Zagotavljanje enotnega spoštovanja v celotni [Evropski uniji] pravic intelektualne lastnine, povezanih z imeni, ki so zaščitena v Uniji, je prednostna naloga, ki jo je mogoče učinkoviteje izpolniti na ravni Unije.

(20) Okvir Unije, ki ščiti označbe porekla in geografske označbe, tako da zagotavlja njihovo vključitev v register, omogoča razvoj teh instrumentov, saj posledično enotnejši pristop zagotavlja pošteno konkurenco med proizvajalci proizvodov, ki imajo takšne označbe, in izboljšuje verodostojnost teh proizvodov med potrošniki. Zagotoviti bi bilo treba razvoj označb porekla in geografskih označb na ravni Unije ter spodbuditi vzpostavitev mehanizmov za njihovo zaščito v tretjih državah v okviru Svetovne trgovinske organizacije (STO) ali večstranskih in dvostranskih sporazumov ter tako prispevati k priznavanju kakovosti proizvodov in njihovega načina proizvodnje kot dejavnika dodane vrednosti.

[…]

(39) Zaradi preprečevanja ustvarjanja pogojev nepoštene konkurence bi bilo treba vsakemu proizvajalcu, vključno s proizvajalcem iz tretje države, omogočiti uporabo registriranega imena zajamčene tradicionalne posebnosti, pod pogojem, da zadevni proizvod ustreza zahtevam zadevne specifikacije in bi bil proizvajalec vključen v nadzorni sistem. Na označevanju proizvodov zajamčene tradicionalne posebnosti, proizvedenih v Uniji, bi bilo treba navesti simbol Unije, ki bi ga moralo biti mogoče povezati z označbo ‚zajamčena tradicionalna posebnost‘.“

6 Člen 1 te uredbe, naslovljen „Cilji“, v odstavku 1 določa:

„Namen te uredbe je pomagati proizvajalcem kmetijskih proizvodov in živil pri obveščanju kupcev in potrošnikov o značilnostih proizvoda in lastnostih kmetovanja v zvezi s temi proizvodi in živili, s čimer se zagotovijo:

(a) poštena konkurenca za kmete in proizvajalce kmetijskih proizvodov in živil z značilnostmi in lastnostmi dodane vrednosti;

(b) razpoložljivost zanesljivih informacij o takih proizvodih za potrošnike;

(c) spoštovanje pravic intelektualne lastnine in

(d) celovitost notranjega trga.

Namen ukrepov iz te uredbe je podpreti kmetijske in predelovalne dejavnosti ter sisteme kmetovanja, povezane z visokokakovostnimi proizvodi, in tako prispevati k uresničevanju ciljev politike razvoja podeželja.“

7 Člen 5(2) navedene uredbe določa:

„Za namen te uredbe je ‚označba porekla‘ ime, ki opredeljuje proizvod:

(a) s poreklom iz specifičnega kraja, regije ali izjemoma države;

(b) katerega določeno kakovost, sloves ali drugo značilnost je mogoče pripisati predvsem njegovemu geografskemu poreklu ter

(c) katerega najmanj ena faza proizvodnje poteka na opredeljenem geografskem območju.“

8 Člen 10(1) iste uredbe določa:

„1. Utemeljen ugovor, kot je naveden v členu 51(2), je dopusten le, če ga Komisija prejme v roku, določenem v navedenem odstavku, in če:

(a) dokazuje, da pogoji iz člena 5 in člena 7(1) niso izpolnjeni;

(b) dokazuje, da bi bila registracija predlaganega imena v nasprotju s členom 6(2), (3) ali (4);

(c) dokazuje, da bi registracija predlaganega imena ogrozila obstoj popolno ali delno identičnega imena ali blagovne znamke ali obstoj proizvodov, ki so bili zakonito na trgu že najmanj pet let pred datumom objave iz točke (a) člena 50(2), ali

(d) navaja podatke, na podlagi katerih je mogoče sklepati, da je ime, za katero se zahteva registracija, generično ime.“

9 Člen 49 Uredbe št. 1151/2012, naslovljen „Zahtevek za registracijo imen“, v odstavkih od 2 do 4 določa:

„2. Kadar se zahtevek v okviru sheme iz naslova II nanaša na geografsko območje v državi članici ali kadar zahtevek v okviru sheme iz naslova III pripravi skupina s sedežem v državi članici, se zahtevek naslovi na organe te države članice.

Država članica z ustreznimi sredstvi pregleda zahtevek, da se preveri njegova utemeljenost in izpolnjevanje pogojev zadevne sheme.

3. V okviru pregleda iz drugega pododstavka odstavka 2 tega člena država članica sproži nacionalni postopek ugovora, s katerim zagotovi ustrezno objavo zahtevka in določi razumni rok, v katerem lahko katera koli fizična ali pravna oseba s pravnim interesom in sedežem ali prebivališčem na njenem ozemlju vloži ugovor zoper zahtevek.

Zadevna država članica preuči dopustnost ugovorov, prejetih v okviru sheme iz naslova II, glede na merila iz člena 10(1) ali dopustnost ugovorov, prejetih v okviru sheme iz naslova III, glede na merila iz člena 21(1).

4. Če po oceni kakršnih koli prejetih ugovorov država članica meni, da so zahteve iz te uredbe izpolnjene, lahko sprejme pozitivno odločitev in vloži dokumentacijo zahtevka pri Komisiji. V takem primeru Komisijo obvesti o dopustnih ugovorih, prejetih od fizične ali pravne osebe, ki je zakonito tržila zadevne proizvode in ves čas uporabljala zadevna imena najmanj pet let pred datumom objave iz odstavka 3.

Država članica zagotovi, da se njena pozitivna odločitev objavi in da ima vsaka fizična ali pravna oseba s pravnim interesom možnost pritožbe.

[…]“

10 Člen 51 te uredbe, naslovljen „Postopek ugovora“, v odstavku 1 določa:

„V treh mesecih od datuma objave v *Uradnem listu Evropske unije* lahko organi države članice ali tretje države oziroma fizične ali pravne osebe s pravnim interesom in s sedežem v tretji državi vložijo ugovor pri Komisiji.

Vsaka fizična ali pravna oseba s pravnim interesom in s prebivališčem ali sedežem v državi članici, ki ni država, iz katere je bil zahtevek posredovan, lahko vloži ugovor pri državi članici, v kateri ima sedež, v roku, ki omogoča vložitev ugovora v skladu s prvim pododstavkom.

[…]“

11 Člen 53(1) in (2) navedene uredbe določa:

„1. Skupina s pravnim interesom lahko zaprosi za odobritev spremembe specifikacije proizvoda.

Zahtevki vsebujejo opis zahtevanih sprememb in njihovo utemeljitev.

2. Kadar sprememba vključuje eno ali več sprememb specifikacije, ki niso manjše, se za zahtevek za spremembo uporablja postopek iz členov 49 do 52.

[…]

Sprememba se v primeru sheme kakovosti iz naslova II šteje za manjšo, če:

[…]

(d) ne vpliva na opredeljeno geografsko območje; […]

[…]“

Nemško pravo

12 Načini sodelovanja oseb s „pravnim interesom“ v postopku registracije zaščitenih geografskih označb in postopku na podlagi zahtevka za nemanjšo spremembo specifikacije proizvodov, ki imajo take označbe, so v nemškem pravu določeni v členu 130(4), drugi stavek, in členu 133, drugi stavek, Gesetz über den Schutz von Marken und sonstigen Kennzeichen (Markengesetz) (zakon o varstvu znamk in drugih razlikovalnih znakov) z dne 25. oktobra 1994 (BGBl. 1994 I, str. 3082; v nadaljevanju: MarkenG) v povezavi s členom 132(1) tega zakona.

13 Predložitveno sodišče navaja, da lahko v skladu s členom 130(4), drugi stavek, MarkenG vsaka oseba, ki ima „pravni interes“ in ima sedež ali prebivališče na nemškem ozemlju, v roku dveh mesecev od objave zahtevka za registracijo zaščitene geografske označbe pri DPMA vloži ugovor zoper ta zahtevek.

14 Navaja tudi, da člen 132(1) MarkenG, ki napotuje na člen 53(2), prvi pododstavek, Uredbe št. 1151/2012, določa, da se člen 130(4), drugi stavek, MarkenG smiselno uporablja za zahtevke za nemanjšo spremembo specifikacije proizvodov z zaščiteno geografsko označbo.

15 Predložitveno sodišče poleg tega pojasnjuje, da člen 133, drugi stavek, MarkenG v povezavi s členom 132(1) MarkenG določa, da kadar DPMA na podlagi člena 130(5), prvi stavek, MarkenG v povezavi s členom 132(1) tega zakona sprejme odločbo, da je zahtevek za spremembo specifikacije v skladu s pogoji iz Uredbe št. 1151/2012 in določbami, sprejetimi za izvajanje te uredbe, se lahko zoper to odločbo pritoži vsaka oseba, ki je v predpisanem roku vložila ugovor zoper ta zahtevek, ali oseba, v katere „pravni interes“ navedena odločba posega zaradi spremembe, objavljene v skladu s členom 130(5), četrti stavek, MarkenG.

Spor o glavni stvari in vprašanja za predhodno odločanje

16 Ime „Spreewälder Gurken (ZGO)“ je od 19. marca 1999 vpisano v registru zaščitenih označb porekla in zaščitenih geografskih označb Komisije kot zaščitena geografska označba za „sadje, zelenjavo in žita“, sveže ali predelane.

17 Družba Spreewaldverein je 18. februarja 2012 pri DPMA vložila zahtevek za spremembo specifikacije zadevnega proizvoda, ki se je nanašal na spremembo načina izdelave teh kumaric, zlasti z uporabo nekaterih aditivov za živila.

18 Po objavi tega zahtevka za spremembo 22. avgusta 2014 je družba Hengstenberg 16. oktobra 2014 zoper navedeni zahtevek vložila ugovor.

19 DPMA je z odločbo z dne 10. septembra 2015 odločil, da je navedeni zahtevek za spremembo specifikacije v skladu z Uredbo št. 1151/2012.

20 Družba Hengstenberg je zoper to odločbo pri Bundespatentgericht (zvezno patentno sodišče, Nemčija) vložila tožbo, ki jo je to sodišče zavrnilo z obrazložitvijo, prvič, da družba Hengstenberg ni izkazala „pravnega interesa“ v smislu člena 133, drugi stavek, MarkenG v povezavi s členom 132(1) tega zakona in, drugič, da ta tožba tudi sicer ni utemeljena. Vendar je Bundespatentgericht (zvezno patentno sodišče) dovolilo vložitev pritožbe zoper to tožbo pri predložitvenem sodišču.

21 Bundespatentgericht (zvezno patentno sodišče) je menilo, da je treba razlikovati med dvema položajema, to je položajem, ko je ugovor vložen zoper zahtevek za registracijo zaščitene geografske označbe, in položajem, ko je vložen zoper zahtevek za spremembo specifikacije proizvoda, ki je zaščiten s tako označbo, to je položajem, v katerem osebam, ki niso z zadevnega geografskega območja in ki nimajo dovoljenja za uporabo zaščitenega imena, po njegovem mnenju ni treba izkazati zahtevanega „pravnega interesa“. Niti trženje proizvodov, ki so predmet zaščitene geografske označbe, niti splošno stanje trga in konkurence naj ne bi moglo utemeljiti takega „pravnega interesa“.

22 Bundespatentgericht (zvezno patentno sodišče) je sklenilo, da so edine osebe, na katere bi „domnevano razvrednotenje“ zaščitene geografske označbe ali poseg v sloves ali ugled zadevnega proizvoda zaradi spremembe specifikacije navedenega proizvoda lahko vplivala, proizvajalci z geografskega območja porekla.

23 Bundesgerichtshof (zvezno vrhovno sodišče, Nemčija), pri katerem je bila vložena pritožba zoper sodbo Bundespatentgericht (zvezno patentno sodišče), na podlagi nacionalne zakonodaje, s katero se izvaja Uredba št. 1151/2012, navaja, da lahko pritožbo zoper odločbo, s katero je ugotovljeno, da je zahtevek za spremembo specifikacije v skladu s pogoji iz te uredbe, vloži vsaka oseba, ki je v predpisanem roku vložila ugovor zoper ta zahtevek za spremembo, ali oseba, v katere „pravni interes“ posega odločba, s katero je bilo navedenemu zahtevku ugodeno.

24 Predložitveno sodišče meni, da pojem „pravni interes“ iz člena 49(4), drugi pododstavek, Uredbe št. 1151/2012, ki ga mora imeti vsaka oseba, ki vloži pritožbo zoper odločbo, s katero je ugodeno zahtevku za nemanjšo spremembo specifikacije, trenutno v pravu Unije ni opredeljen.

25 Poleg tega predložitveno sodišče ugotavlja, da morajo nacionalna sodišča o zakonitosti zahtevka za spremembo specifikacije proizvoda, ki je označen z zaščiteno geografsko označbo, odločiti v okviru enakih pogojev nadzora, kot so pogoji, določeni za vsak dokončen akt, ki ga je sprejel isti nacionalni organ in ki lahko posega v pravice, ki jih imajo tretje osebe na podlagi prava Unije.

26 Zato naj bi se postavljalo vprašanje, ali lahko v postopku, ki se uporablja za zahtevek za nemanjšo spremembo specifikacije proizvoda, ki je označen z zaščiteno geografsko označbo, vsaka fizična ali pravna oseba, ki je gospodarsko – dejansko ali potencialno – prizadeta, vendar ta prizadetost ni čisto neverjetna, izkaže „pravni interes“, zahtevan za vložitev ugovora zoper tak zahtevek ali za vložitev pritožbe zoper odločbo, s katero se je temu zahtevku ugodilo, saj bi bila lahko tako široka opredelitev v nasprotju z zahtevo po legitimnosti takega interesa in ne bi omogočala dovolj natančne določitve ustreznih pravic do ugovora in pritožbe.

27 V tem okviru se predložitveno sodišče sprašuje, ali je treba pojem „pravni interes“ razlagati tako, da lahko tak interes izkažejo zgolj gospodarski subjekti, ki proizvajajo proizvode ali živila, primerljive tistim, za katere je zaščitena geografska označba registrirana. Poleg tega ugotavlja, da bi bilo mogoče za opredelitev skupine gospodarskih subjektov, ki lahko izkažejo „pravni interes“, uporabiti merilo konkretnega konkurenčnega položaja.

28 Predložitveno sodišče v nasprotju z Bundespatentgericht (zvezno patentno sodišče) meni, da tega, da je proizvajalec z zadevnega geografskega območja, ni mogoče šteti za odločilno merilo za to, da oseba izkazuje pravni interes za vložitev ugovora zoper zahtevek za neznatno spremembo specifikacije proizvoda, ki je označen z zaščiteno geografsko označbo, saj mora biti mogoče spoštovanje take specifikacije zahtevati tudi od konkurenčnih proizvajalcev, ki niso s tega geografskega območja, kadar ta nemanjša sprememba pomeni tveganje, da kvaliteta ali ugled proizvoda ne bosta več vezana na njegov geografski izvor v nasprotju s členom 5(2) Uredbe št. 1151/2012.

29 Nazadnje, predložitveno sodišče meni, da Uredba št. 1151/2012 ne podpira pristopa, da je treba pojem „pravni interes“ razlagati različno v okviru postopka registracije zaščitene geografske označbe in v okviru postopka na podlagi zahtevka za nemanjšo spremembo specifikacije proizvoda, ki je zaščiten s tako označbo.

30 V teh okoliščinah je Bundesgerichtshof (zvezno vrhovno sodišče) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ta vprašanja:

„1. Ali lahko v postopku za spremembo specifikacije, ki ni manjša, vsaka obstoječa ali možna gospodarska prizadetost fizične ali pravne osebe, ki ni povsem neverjetna, zadostuje za utemeljitev pravnega interesa v smislu člena 53(2), prvi pododstavek, v povezavi s členom 49(3), prvi pododstavek, in (4), drugi pododstavek, Uredbe št. 1151/2012, ki je potreben za vložitev ugovora zoper zahtevo za spremembo ali pritožbe zoper pozitivno odločitev o tej zahtevi?

2. Če je odgovor na prvo vprašanje nikalen:

ali je treba v postopku za spremembo specifikacije, ki ni manjša, pravni interes v smislu člena 53(2), prvi pododstavek, v povezavi s členom 49(3), prvi pododstavek, in (4), drugi pododstavek, Uredbe št. 1151/2012 priznati (samo) gospodarskim subjektom, ki proizvajajo primerljive proizvode ali živila kot gospodarski subjekti, za katerih proizvode je registrirana zaščitena geografska označba?

3. Če je odgovor na drugo vprašanje nikalen:
(a) ali je treba pri zahtevah, ki veljajo za obstoj pravnega interesa v smislu člena 49(3), prvi pododstavek, in (4), drugi pododstavek, Uredbe št. 1151/2012, razlikovati med postopkom registracije na podlagi členov od 49 do 52 Uredbe 1151/2012 in postopkom za spremembo specifikacije na podlagi člena 53 Uredbe št. 1151/2012 in

(b) ali je treba zato v postopku za spremembo specifikacije, ki ni manjša, pravni interes v smislu člena 53(2), prvi pododstavek, v povezavi s členom 49(3), prvi pododstavek, in (4), drugi pododstavek, Uredbe št. 1151/2012 priznati samo proizvajalcem, ki na zadevnem geografskem območju proizvajajo proizvode, ki so v skladu s specifikacijo, ali ki v konkretnem primeru nameravajo proizvajati take proizvode, tako da ‚zainteresirane osebe z drugih območij' že v izhodišču ne morejo uveljavljati pravnega interesa?"

Vprašanja za predhodno odločanje

Prvo vprašanje

31 Predložitveno sodišče s prvim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba pojem „pravni interes" v smislu člena 49(3), prvi pododstavek, in (4), drugi pododstavek, Uredbe št. 1151/2012 v povezavi s členom 53(2), prvi pododstavek, te uredbe razlagati tako, da lahko v okviru postopka na podlagi zahtevka za nemanjšo spremembo specifikacije proizvoda, ki je označen z zaščiteno geografsko označbo, vsaka fizična ali pravna oseba, ki je gospodarsko – dejansko ali potencialno – prizadeta z zahtevanimi spremembami, ta prizadetost pa ni povsem neverjetna, izkaže „pravni interes", zahtevan za vložitev ugovora zoper predložen zahtevek za spremembo ali za vložitev pritožbe zoper odločbo, s katero se je temu zahtevku ugodilo.

32 Najprej je treba opozoriti, da se zahtevki za nemanjšo spremembo specifikacije proizvoda, ki je označen z zaščiteno geografsko označbo, kot je ta v obravnavani zadevi, v skladu z napotilom iz člena 53(2), prvi pododstavek, Uredbe št. 1151/2012 obravnavajo v enakem postopku kot zahtevek za registracijo zaščitene geografske označbe (glej v tem smislu sodbo z dne 29. januarja 2020, GAEC Jeanningros, C-785/18, EU:C:2020:46, točka 29), tako da je treba pojem „pravni interes" v smislu člena 49(3), prvi pododstavek, in (4), drugi pododstavek, Uredbe št. 1151/2012 v povezavi s členom 53(2), prvi pododstavek, te uredbe razlagati enako ne glede na to, ali gre za postopek registracije zaščitene geografske označbe ali za postopek na podlagi zahtevka za nemanjšo spremembo specifikacije proizvoda, ki je zaščiten s tako označbo.

33 Glede razlage pojma „pravni interes" v smislu člena 49(3), prvi pododstavek, in (4), drugi pododstavek, Uredbe št. 1151/2012 v povezavi s členom 53(2), prvi pododstavek, te uredbe je treba navesti, da ta pojem ni opredeljen niti v teh določbah niti v kateri koli drugi določbi navedene uredbe.

34 Vendar ni sporno, da je treba za razlago določbe prava Unije upoštevati ne le njeno besedilo, ampak tudi njen okvir in cilje, ki se poskušajo doseči z ureditvijo, katere del je, zlasti zgodovino nastanka te ureditve.

35 Na prvem mestu, kar zadeva besedilo člena 49(3), prvi pododstavek, in (4), drugi pododstavek, Uredbe št. 1151/2012 ter člena 53(2), prvi pododstavek, te uredbe, je iz teh določb razvidno, da lahko pravico do vložitve ugovora in vložitve pritožbe uveljavlja „vsaka fizična ali pravna oseba s pravnim interesom".

36 Čeprav uporaba besedne zveze „pravni interes" ne omogoča opredelitve merila, ki ga je treba upoštevati pri določitvi kroga oseb, ki lahko uveljavljajo pravico do ugovora v okviru nacionalnega postopka z ugovorom zoper registracijo zaščitene geografske označbe ali zoper zahtevek za spremembo specifikacije proizvoda, ki je zaščiten s tako označbo, pa je iz besedne zveze „vsaka fizična ali pravna oseba", dodane v ti določbi, vseeno mogoče sklepati, da zakonodajalec ni nameraval določiti ozkega pomena tega kroga. Iz tega besedila pa je jasno razvidno, da ta „pravni interes" ni pridržan le za gospodarske subjekte, ki proizvajajo proizvode ali živila, primerljive s tistimi, ki jih proizvajajo gospodarski subjekti, katerih proizvodi so označeni z zadevno zaščiteno geografsko označbo, niti samo za zadnjenavedene proizvajalce in za nikogar drugega.

37 Na drugem mestu je treba v zvezi z okvirom spomniti, da Uredba št. 1151/2012 vzpostavlja sistem delitve pristojnosti zlasti v tem smislu, da lahko Komisija odločitev o registraciji imena kot zaščitene geografske označbe sprejme le, če ji je zadevna država članica za to predložila zahtevek, in da je tak zahtevek mogoče predložiti le, če je ta država članica preverila, da je utemeljen. Ta sistem delitve pristojnosti je mogoče razložiti zlasti s tem, da je za registracijo zaščitene geografske označbe potrebno preveriti, ali so izpolnjeni določeni pogoji, kar običajno zahteva poglobljeno poznavanje posebnosti v navedeni državi članici, ki jih najlažje preverijo pristojni organi te države (glej v tem smislu sodbo z dne 29. januarja 2020, GAEC Jeanningros, C-785/18, EU:C:2020:46, točka 24 in navedena sodna praksa).

38 Poleg tega je iz člena 49(3) in (4), drugi pododstavek, Uredbe št. 1151/2012 razvidno, da mora država članica preučiti dopustnost vložitve ugovora glede na razloge iz člena 10(1) te uredbe. V zvezi s tem je v točki (c) te določbe določeno, da je vložitev ugovora dopustna, če se z njo dokaže, da bi registracija ali sprememba predlaganega imena ogrozila obstoj imena ali prejšnje znamke oziroma obstoj proizvodov, ki so bili zakonito na trgu že najmanj pet let pred datumom objave iz člena 50(2)(a) navedene uredbe.

39 Zato iz zgornjih navedb izhaja, da ker je za preverjanje zahtevka za registracijo ali za nemanjšo spremembo zaščitene geografske označbe odgovorna predvsem zadevna država članica, je še posebej potrebno, da se fizičnim ali pravnim osebam, ki bi jim lahko registracija ali nemanjša sprememba specifikacije proizvoda koristila ali ki bi, nasprotno, lahko zaradi te registracije ali nemanjše spremembe utrpeli gospodarsko škodo, zagotovi široka možnost vložitve ugovora, da bi bili lahko njihovi argumenti preučeni v nacionalnem postopku z ugovorom.

40 Na tretjem mestu, to razlago potrjujejo cilji, ki se poskušajo doseči z Uredbo št. 1151/2012.

41 Na eni strani je iz člena 1(2) Uredbe št. 1151/2012 v povezavi z uvodnimi izjavami 17, 18 in 20 te uredbe razvidno, da je namen te uredbe vzpostaviti sisteme kakovosti, ki prispevajo k temu, da se kakovost proizvodov in njihov način proizvodnje priznavata kot dejavnika dodane vrednosti.

42 Na drugi strani iz člena 1(1) navedene uredbe v povezavi z njenima uvodnima izjavama 20 in 39 izhaja, da je namen iste uredbe tudi preprečiti ustvarjanje pogojev nelojalne konkurence.

43 Poleg tega je namen določb Uredbe št. 1151/2012 preprečevati zlorabo zaščitenih označb porekla in zaščitenih geografskih označb, in to ne le v interesu kupcev, temveč tudi v interesu proizvajalcev, ki so si prizadevali zagotoviti pričakovane lastnosti proizvodov, ki so zakonito označeni s takimi označbami (glej po analogiji sodbo z dne 7. junija 2018, Scotch Whisky Association, C-44/17, EU:C:2018:415, točka 38 in navedena sodna praksa).

44 Navesti je treba tudi, da je v uvodni izjavi 19 te uredbe navedeno, da je enotno spoštovanje – v celotni Uniji – pravic intelektualne lastnine, povezanih z imeni, ki so zaščitena v Uniji, prednostna naloga, ki jo je mogoče učinkoviteje izpolniti na ravni Unije. Tak cilj pa prav tako pomeni argument za široko razlago pojma „pravni interes“. Tako enotno spoštovanje namreč predpostavlja, da se nadzor pogojev za registracijo zaščitene geografske označbe ali nemanjše spremembe specifikacije proizvoda, ki ima tako zaščito, opravlja enotno v vseh državah članicah, kar je v nasprotju z ozkim razumevanjem pojma „pravni interes“. Tako razumevanje bi bilo v nasprotju z možnostjo, ki jo ima na voljo oseba s sedežem v neki državi članici, da pri Komisiji vloži ugovor zoper zahtevek za registracijo ali za nemanjšo spremembo geografske označbe, ki se nanaša na ozemlje druge države članice.

45 Iz navedenega izhaja, da je široka razlaga pojma „pravni interes“ najprimernejša za uresničevanje teh ciljev, saj zagotavlja, da lahko širok krog oseb z ugovorom ali pritožbo spodbuja spoštovanje visoke kakovosti in načina proizvodnje specifičnih proizvodov, hkrati pa proizvajalcem, katerih proizvodi so zajeti z registriranim imenom, preprečuje, da bi imeli konkurenčno prednost, ker bi po registraciji nemanjše spremembe specifikacije zadevnega proizvoda znižali pogoje kakovosti. Poleg tega ta razlaga

najbolje omogoča, da lahko pristojni organ v okviru svoje pristojnosti iz člena 49(2), drugi pododstavek, Uredbe št. 1151/2012 ugotovi, ali zahtevek za registracijo ali nemanjšo spremembo izpolnjuje zahtevane pogoje, in preveri, ali so značilnosti proizvodov ali živil resnično povezane z ozemljem.

46 Nazadnje, ker lahko zahtevek za nemanjšo spremembo specifikacije proizvoda, ki je označen z zaščiteno geografsko označbo, v skladu s členom 53(2), tretji pododstavek, točka (d), Uredbe št. 1151/2012 zadeva opredeljeno geografsko območje, na katero se nanaša zadevna označba, bi razlaga, da lahko „pravni interes“ za ugovor tej spremembi izkažejo le proizvajalci, ki so s tega geografskega območja, proizvajalcem, ki so tik ob navedenem geografskem območju, vendar zavračajo podreditev pogojem specifikacije zadevnega proizvoda, odvzela pravico do vložitve ugovora zoper spremembo, ki bi znatno vplivala na način izdelave njihovih proizvodov.

47 Na četrtem mestu, navedeno razlago potrjuje zgodovina nastanka Uredbe št. 1151/2012.

48 V zvezi s tem je iz člena 7(3) Uredbe št. 2081/92, ki je bila razveljavljena z Uredbo št. 510/2006, ki je bila nato razveljavljena z Uredbo št. 1151/2012, razvidno, da je pravico do ugovora v okviru postopka registracije zaščitene geografske označbe pred nacionalnimi organi imela „vsaka fizična ali pravna oseba s pravnim interesom“, kar je pojem, ki ga je Sodišče razlagalo tako, da zajema obstoj legitimnega gospodarskega interesa (sklep z dne 26. oktobra 2000, Molkerei Großbraunshain in Bene Nahrungsmittel/Komisija, C-447/98 P, EU:C:2000:586, točka 72).

49 Tudi člen 7(2) Uredbe št. 510/2006 je določal, da ima v okviru postopka registracije pred nacionalnimi organi pravico do ugovora zoper registracijo zaščitene geografske označbe „vsaka fizična ali pravna oseba z upravičenim interesom“.

50 Tak pojem je naveden tudi v členu 49(3), prvi pododstavek, Uredbe št. 1151/2012, ki določa, da „[d]ržava članica sproži nacionalni postopek ugovora, s katerim zagotovi ustrezno objavo zahtevka in določi razumni rok, v katerem lahko katera koli fizična ali pravna oseba s pravnim interesom in sedežem ali prebivališčem na njenem ozemlju vloži ugovor zoper zahtevek“.

51 Izbira tega pojma odraža voljo zakonodajalca Unije, da uveljavljanje pravice do ugovora v okviru nacionalnega postopka z ugovorom zoper registracijo zaščitene geografske označbe ali postopka na podlagi zahtevka za nemanjšo spremembo specifikacije proizvoda, ki je zaščiten s tako označbo, omogoči širokemu krogu oseb.

52 Na petem in zadnjem mestu je treba poudariti, da se mora obstoj pravice do vložitve ugovora zoper registracijo zaščitene geografske označbe ali nemanjšo spremembo specifikacije proizvoda, zaščitenega s tako označbo, preučiti v vsakem posameznem primeru glede na značilnosti vsakega zadevnega položaja. Poleg tega mora taka preučitev, da bi se preprečila zloraba navedene pravice, omogočati konkretno preverjanje, ali „pravni interes“, na katerega se sklicuje fizična ali pravna oseba, ni malo verjeten ali hipotetičen.

53 Glede na vse zgoraj navedene preudarke je treba na prvo postavljeno vprašanje odgovoriti, da je treba člen 49(3), prvi pododstavek, in (4), drugi pododstavek, Uredbe št. 1151/2012 v povezavi s členom 53(2), prvi pododstavek, te uredbe razlagati tako, da lahko v okviru postopka na podlagi zahtevka za nemanjšo spremembo specifikacije proizvoda, ki je označen z zaščiteno geografsko označbo, vsaka fizična ali pravna oseba, ki je gospodarsko – dejansko ali potencialno – prizadeta z zahtevanimi spremembami, ta prizadetost pa ni povsem neverjetna, izkaže „pravni interes“, zahtevan za vložitev ugovora zoper predložen zahtevek za spremembo ali za vložitev pritožbe zoper odločbo, s katero se je temu zahtevku ugodilo, kadar tveganje za poseg v interese take osebe ni povsem malo verjetno ali hipotetično, kar mora preveriti predložitveno sodišče.

Drugo in tretje vprašanje

54 Glede na odgovor na prvo vprašanje na drugo in tretje vprašanje ni treba odgovoriti.

Stroški

55 Ker je ta postopek za stranki v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (četrti senat) razsodilo:

Člen 49(3), prvi pododstavek, in (4), drugi pododstavek, Uredbe (EU) št. 1151/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. novembra 2012 o shemah kakovosti kmetijskih proizvodov in živil v povezavi s členom 53(2), prvi pododstavek, te uredbe je treba razlagati tako, da lahko v okviru postopka na podlagi zahtevka za nemanjšo spremembo specifikacije proizvoda, ki je označen z zaščiteno geografsko označbo, vsaka fizična ali pravna oseba, ki je gospodarsko – dejansko ali potencialno – prizadeta z zahtevanimi spremembami, ta prizadetost pa ni povsem neverjetna, izkaže „pravni interes“, zahtevan za vložitev ugovora zoper predložen zahtevek za spremembo ali za vložitev pritožbe zoper odločbo, s katero se je temu zahtevku ugodilo, kadar tveganje za poseg v interese take osebe ni povsem malo verjetno ali hipotetično, kar mora preveriti predložitveno sodišče.

Podpisi